

«Təsdiq edirəm»
Azərbaycan Respublikasının
Kənd Təsərrüfatı Naziri
I.D. Abbasov
«_ 06 _» _fevral _-cı il

KƏND TƏSƏRRÜFATI BİTKİ TOXUMLARININ SERTİFİKATLAŞDIRILMASI HAQQINDA

Ə S A S N A M Ə

Bu əsasnamə «Toxumçuluq haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq hazırlanmışdır

1. Əsas anlayışlar

Əsasnamədə aşağıdakı əsas anlayışlar istifadə olunur:

toxum – kənd təsərrüfatı bitki sortunun təkrar istehsalı üçün istifadə edilən bitkilərin generativ (toxum) və vegetativ (çilik, ting, şitil, soğanaq, kök yumruları və s.) orqanları;

qarışıq toxumlar – sertifikatlaşdırılmış toxum partiyalarının tərkibində olan iki və daha çox növ, yaxud sortlardan ibarət olan toxumlar;

kənt təsərrüfatı bitkiləri – kənd təsərrüfatı istehsalında istifadə olunan dənli, dənli - paxlalı, yem, yağlı, efir-yağlı, texniki, tərəvəz, dərman, gül-çiçək, meyvə, giləmeyvəli bitkilər, kartof, şəkər çuğunduru, üzüm;

toxumun sortluq keyfiyyətləri – kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının müəyyən sortuna aidiyətini müəyyən edən əlamətlərin məcmusu;

-toxumun səpin keyfiyyəti – toxumun səpin (əkin) üçün yararlılığını müəyyən edən əlamətlərin məcmusu;

toxum partiyası – bir sortdan (növdən) olan eyni mənşəli və keyfiyyətli toxumların müəyyən miqdarı;

qarışıq toxum partiyası – bir sortdan (növdən) və bir kateqoriyadan olan, lakin müxtəlif mənbələrdən alınan toxum partiyaları;

sort nəzarəti – əkinlərin aprobasiyası, qrunt və laboratoriya nəzarəti vasitəsilə kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının sort təmizliyini və kənd təsərrüfatı bitkilərinin və toxumlarının müvafiq sortlara aidiyatını müəyyən edən tədbirlər;

toxum nəzarəti – toxumların əkin keyfiyyətini təyin edən tədbirlər, toxumçuluq sahəsində dövlət standartlarının və digər normativ sənədlərinin tələblərinə düzgün riayət edilməsinə nəzarət;

əkinlərin aprobasiyası – bitkilərin sort təmizliyinini və ya sort tipikliyini, sort əkinlərinin alaqlanma dərəcəsini, xəstəliklərə yoluxmasını və zərərvericilər tərəfindən zədələnməsini müəyyən etmək məqsədilə sort əkinlərinin müayinə edilməsi;

qrunt nəzarəti – toxumların xüsusi sahələrdə əkilməsi və kənd təsərrüfatı bitkilərinin sonrakı yoxlanması vasitəsilə həyata keçirilən kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının sort təmizliyinin və kənd təsərrüfatı bitkilərinin və toxumlarının müvafiq sortlara aidiyatının müəyyən edilməsi;

sort üzrə laboratoriya nəzarəti - laboratoriya analizləri vasitəsilə həyata keçirilən toxumların müvafiq sortlara aidiyatının və toxumların sort təmizliyinin müəyyən edilməsi;

sort təmizliyi – kənd təsərrüfatı bitkilərinin əsas sortunun gövdə sayının həmin bitkinin bütün inkişaf etmiş gövdələrinin sayına olan nisbəti;

toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə Mərkəzi orqan – Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin nəzdində olan Dövlət Toxum Müfəttişliyi;

toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə orqan – müvafiq qaydada akkreditə olunmuş və toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə fəaliyyət göstərən Dövlət Toxum Müfəttişliyi, toxum nəzarəti üzrə elmi metodik mərkəz;

sınaq laboratoriyası – müvafiq qaydada akkreditə olunmuş və toxumların sertifikatlaşdırılması məqsədilə sınaqları (analizləri) həyata keçirən Dövlət Toxum Müfəttişliyi və ya digər təşkilat;

ərizəçi (iddiyaçı) – kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının istehsalı, hazırlanması, qablaşdırılması və ya satışı ilə məşğul olan, müvafiq qaydada Dövlət orqanlarında qeydiyyatdan keçmiş və toxumların sertifikatlaşdırılmasını həyata keçirmək məqsədilə sertifikatlaşdırma orqanına ərizə ilə müraciət edən fiziki və ya hüquqi şəxs;

aprobator - Dövlət Toxum Müfəttişliyinin mütəxəssisi, sortun oriqinatoru (seleksiyoneri) və ya kənd təsərrüfatı bitkilərinin sort əkinlərinin müayinə edilməsinə rəsmi hüququ olan müvafiq qaydada akkreditə olunmuş digər fiziki şəxs;

toxumlardan nümunə götürən şəxs – toxum partiyalarından nümunələrin götürülməsinə rəsmi hüququ olan Dövlət Toxum Müfəttişliyinin mütəxəssisi, və ya müvafiq qaydada akkreditə olunmuş digər fiziki şəxs;

sortun oriqinatoru- kənd təsərrüfatı bitki sortunu yaradan, müəyyən və ya aşkar edən və həmin sortun qorunmasını təmin edən və seleksiya nailiyyətləri üzrə Dövlət qeydiyyatından keçmiş fiziki və ya hüquqi şəxs;

sertifikat – toxumların əkin keyfiyyətlərini, onların dövlət standartlarının tələblərinə uyğun olduğunu təsdiq edən və toxumların sertifikatlaşdırılma qaydalarına uyğun olaraq verilən sənəd.

sortların identifikasiyası üzrə sertifikat – sort əkinlərinin aprobasiyası əsasında verilən və sort təmizliyini və ya sort tipikliyini təsdiq edən sənəd;

sınaq protokolu – Dövlət standartlarına uyğun olması üzrə toxum sınaqlarının (toxum nümunələrinin analizlərinin) nəticələri barədə məlumatları əks etdirən sənəd.

2. Toxumların sertifikatlaşdırılmasının məqsəd və vəzifələri

2.1. Əsas məqsəd – beynəlxalq təşkilatların, xarici ölkələrin anoloji sistemlərinin qayda və tələbərinə uyğun olaraq toxumların sort və səpin keyfiyyətlərinin müəyyən edilməsi və bunun əsasında Azərbaycan Respublikasında, eləcə də toxumların beynəlxalq ticarətində iştirakı üçün istehsalı, emalı və satışı ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin effektiv fəaliyyəti üçün şərait yaradılmasıdır.

2.2. Əsas vəzifələr aşağıdakılardır:

- keyfiyyətsiz toxum istehsalçısından və satıcısından dövlətin və istehlakçının maraqlarının qorunması;
- toxumların sort və səpin (əkin) keyfiyyətlərinin Dövlət standartlarının tələblərinə uyğunluğunun təsdiq edilməsi;
- təftiş nəzarətinin həyata keçirilməsi;
- alıcılara yüksək reproduksiyalı və keyfiyyətli toxum seçilməsində köməkliyin göstərilməsi.

2. Ümumi müddəələr

3.1. "Toxumçuluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanununa əsasən toxumların sort və səpin keyfiyyətlərini təsdiq edən sertifikatların verilməsi toxum müfəttişlikləri tərəfindən həyata kecirilir.

3.2. Dövlət toxum müfəttişlikləri bazasında toxumların sertifikatlaşdırılmasının həyata keçirilməsi məqsədilə toxumların sertifikatlaşdırılması sistemi yaradılır.

3.3. Satış və regional sigorta fondları üçün nəzərdə tutulan toxum partiyaları sertifikasiya obyektidir. Kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının siyahısı Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir.

3.4. Toxumların sertifikatlaşdırılması qüvvədə olan normativ sənədlərə uyğun olaraq onların sort və səpin keyfiyyətlərini təsdiq edən göstəricilərə əsasən həyata kecirilir.

3.5. Sertifikat dövlət reyestrində qeydə alınmış və qanuni əsaslarla istifadəsinə icazə verilmiş kənd təsərrüfatı bitki sortlarının toxumlarına verilir.

3.6. Sertifikatlaşdırılma sertifikasiya orqanı ilə ərizəçi arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən həyata kecirilir. Sertifikatlaşdırılma üzrə hesablaşmalar Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata kecirilir.

4. Sertifikatlaşdırma sistemi

4.1 Sistemin təşkilatı strukturunu aşağıdakı qruplar təşkil edirlər:

- Toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə mərkəzi orqan;
- Toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə akkreditə olunmuş orqanlar;
- Akkreditə olunmuş sınaq laboratoriyaları;
- Ərizəçilər.

Sistemin struktur sxemi A- əlavəsində göstərilir.

İştirakçıların konkret siyahısı sistemin dövlət reyestrində göstərilir.

4.2. Sistemin akkreditə edən orqanları:

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin nəzdində olan Respublika Dövlət Toxum Müfəttişliyi və onun yerli orqanlarıdır.

4.3. Toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə Mərkəzi orqan Sistemə başçılıq edir (TSMO).

4.4. Toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə mərkəzi orqanının (TSMO) əsas funksiyaları:

- sistemdə sertifikatlaşdırılma üzrə işlərin təşkili və əlaqələndirilməsi;
- sistemdə sertifikatlaşdırılmanın əsas prinsip və prosedur qaydalarının müəyyən edilməsi;
- toxumların sertifikatlaşdırılma sistemi və sxemlərinin strukturunun təkmilləşdirilməsi;
- sertifikatlaşdırılma orqanlarının, sınaq laboratoriyalarının fəaliyyəti ilə bağlı ərizəçilərin etirazlarına baxılması;
- toxumların sertifikatlaşdırılması məsələləri ilə əlaqədar beynəlxalq və xarici təşkilatlarla qarşılıqlı əməkdaşlığın aparılması;
- toxumların sertifikatlaşdırılmasının aparılması üçün mütəxəssislərin hazırlanmasının təşkil edilməsi.
- Sistem üzrə Dövlət qeydiyyatının aparılması.

4.5. Müvafiq qaydada akkreditə olunmuş müstəqil və kompetent təşkilatlar toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə orqanlar kimi çıxış edə bilərlər.

Sertifikatlaşdırma üzrə orqanların əsas funksiyaları:

- toxumların sertifikatlaşdırılmasının həyata keçirilməsi;
- sertifikatların verilməsi və onların qeydiyyatının aparılması;
- verilmiş sertifikatların qüvvələrinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi;
- verilmiş sertifikatların Dövlət qeydiyyatına alınması üçün TSMO – na təqtimat vermək;
- sertifikatlaşdırılmış toxumlara və sınaq laboratoriyalarının fəaliyyətinə nəzarət təftişinin həyata keçirilməsi;
- toxumların əkin keyfiyyətlərinin qiymətləndirilməsi üzrə sınaqların (analizlərin) kecirilməsi;
- öz səlahiyyəti daxilində ərizəçiyə, onun tələbi əsasında, lazımı məlumatların təqdim edilməsi;
- sertifikatlaşdırılmanın nəticələrinə dair etirazların araşdırılması.

Sertifikatlaşdırma orqanının fəaliyyətinin təşkili üzrə məsuliyyəti həmin orqanın rəhbəri daşıyır.

4.6. Müvafiq qaydada akkreditə olunmuş müstəqil və kompetent təşkilatlar Sistemdə sınaq laboratoriyaları kimi çıxış edə bilərlər;

Sınaq laboratoriyaları aşağıdakıları təmin edirlər:

- toxumların əkin keyfiyyətlərinin qiymətləndirilməsi üzrə sınaqlar (analizlər) keçirilməsi;
- toxumların keyfiyyəti üzrə aparılmış analizlər barədə nəticələri (sınaq protokolunu) sertifikatlaşdırma orqanlarına təqdim edilməsi;
- sınaq laboratoriyasının fəaliyyətinin təşkilinə məsuliyyəti laboratoriya rəhbəri daşıyır.

4.7. Sertifikatlaşdırma orqanları və sınaq laboratoriyaları öz fəaliyyətlərində toxumçuluq sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini, Azərbaycan Hökumətinin qərarlarını, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əmr və göstərişlərini, dövlət standartlarını, sistemin əsas sənədlərini və təsdiq edilmiş digər normativ sənədləri rəhbər tuturlar.

4.8. Sistem çərçivəsində sertifikatlaşdırma sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması həyata kecirlilir.

5. Toxumların sertifikatlaşdırılma qaydası

5.1. Toxumların sertifikatlaşdırılma prosesi aşağıdakıları daxil edir:

- sertifikatlaşdırılmanın keçirilməsi üçün ərizənin verilməsi;
- ərizənin araşdırılması və qərarın qəbul edilməsi;
- toxumların istehsalında, emalında, qablaşdırılmasında və nişanlanmasında standartlara və digər normativ sənədlərə riayət olunmasına nəzarəti;
- sort idenifikasiyasının kecirlilməsi;
- sınağın keçirilməsi üçün nümunələrin götürülməsi;
- sınağın keçirilməsi;
- əldə edilmiş materialların analizi və sertifikatın verilməsinin mümkünüyğun haqqında qərarın qəbul edilməsi;
- sertifikatın verilməsi;
- sertifikatlaşdırılmış toxumların təftiş nəzarətinin həyata keçirilməsi;
- təftiş nəzarəti nəticəsində sertifikatlaşdırılmış toxumlarda müəyən edilmiş tələblərə uyğunsuzluğun aşkar edildiyi hallarda dəyişikliklərin və düzəlişlərin aparılması;

Sertifikatlaşdırma nəticələri və aparılmış dəyişikliklər barədə məlumat verilməsi.

5.2. Kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının sertifikatlaşdırılmanın keçirilməsi üçün ərizəçi səpindən ən azı bir ay əvvəl toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə orqana ərizə ilə müraciət etməlidir.

Ərizə ilə birlikdə səpilən toxumların sortunu, keyfiyyətini eləcə də onların alınmasını təsdiq edən sənəd təqdim olunmalıdır.

İstehsalçılarından toxumu alan, emalı, qablaşdırılması və satışı ilə məşğul olan təchizat və ticarət firmaları da ərizə ilə müraciət etməlidirlər. Həmin ərizə ilə birlikdə satın-alınma müqavilələrin surəti, sort identifikasiyasının sertifikatları, patent sahibinin hüquqlarının qorunmasını təsdiq edən sənədlər də əlavə edilməlidir.

Ərizə müvafiq formada olan jurnalda sertifikatlaşdırma orqanı tərəfindən qeydə alınır.

5.3. Sertifikatlaşdırma orqanı ərizəni araşdırır, sənədəli yoxlayır və ərizənin alınmasından 10 gündən gec olmayaraq müvafiq qərar qəbul edir və bu barədə ərizəçiyə məlumat verir.

5.4. Müsbət qərar qəbul edildiyi halda sertifikatlaşdırma orqanı səpini, nümunə seçimini və toxumların sinağını həyata keçirən şəxsləri, eləcə də sertifikatlaşdırmanın keçirilməsi ilə əlaqədar digər şəxsləri müəyyən edir.

5.5. Aşağıdakı hallarda toxumların sertifikatlaşdırılmasında ərizəçinin müraciəti rədd edilir:

- ərizəçi ərizəni toxumların sertifikatlaşdırılması orqanına vaxtında verməmiş və buna görə toxumların yetişdirilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsi mümkün olmamışdır;

- toxumların uçotu üzrə sənədlər müvafiq tələblərə cavab vermir və ya tam təqdim edilməyib, yaxud da ümumiyyətlə yoxdur.

5.6. Kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının istehsalı prosesində sertifikatlaşdırma orqanı və ya onun göstərişi ilə sınaq laboratoriyası toxumların yetişdirilməsi, işlənməsi və qablaşdırılması üzrə normativ tələblərə riayət olunmasına nəzarəti həyata keçirir.

5.7. Səpinlərin aprobasiyasının keçirilməsi üçün ərizəçi iki həftədən gec olmayaraq ərizə ilə müraciət edir.

Ərizəyə əlavə edilməlidir:

- aprobasiya xərclərinin ödənilməsini təsdiq edən ödəniş sənədinin surəti;
- səpin yerini göstərməklə sahələrin planı;
- səpinin təftisi məqsədilə sahənin tapılması üçün təsvir.

5.8. Aprobator tərəfindən keçirilən, zəruriyyət yaranarsa sortun oriqinatoru və ərizəçinin nümayəndəsini cəlb etməklə, səpinlərin aprobasiyası nəticələrinə əsasən aprobasiya aktı tərtib edilir. Həmin aktın bir nüsxəsi ərizəciyə verilir, ikinci sertifikatlaşdırma orqanına göndərilir, üçüncüüsü isə aprobatorda qalır.

5.9. Aprobasiya aktı əsasında sertifikatlaşdırma orqanı sort identifikasiya sertifikatlarını tərtib edir və onu ərizəciyə göndərir.

5.10. Toxumların yetişdirilməsi zamanı normativ tələblərin pozulması aşkar olunduğu hallarda və ya aprobasiyanın nəticələrinin qeyri kafi olduğu zaman əkinlər çıxdaş hesab edilir və onlardan alınan toxumlara sertifikat verilmir. Əkin sahəsinin çıxdaş edilməsi müvafiq formaya uyğun olaraq aktlaşdırılır. Həmin aktın bir nüsxəsi ərizəcidə qalır, digəri isə sertifikatlaşdırma orqanına göndərilir.

5.11. Kənd təsərrüfatı bitkilərinin toxum partiyalarının hazır olduğu haqqında ərizəçinin məlumatı daxil olduqdan sonra nümunə götürən oradan orta nümunə və dublikat götürür. Orta nümunə konkret analizlərin aparılması üçün sınaq laboratoriyasına təqdim edilir. Dublikat isə sertifikatlaşdırma orqanına göndərilir və orada satıcı və alıcı arasında gələcəkdə ola bilən mübahisəli hallar üçün saxlanılır.

5.12. Nümunə qüvvədə olan dövlət və sahə standartları ilə, eləcə də digər normativ sənədlərə uyğun olaraq götürülür və müəyyən edilmiş formada olan aktla rəsmiləşdirilir. Bu zaman aktın bir nüsxəsi ərizəcidə qalır, digər

nüsxəsi isə nümunə ilə birlikdə sertifikatlaşdırma orqanına və ya sınaq laboratoriyasına göndərilir.

5.13. Nümunə götürən, nümunələr götürüldükdən sonra konteyneri rəsmi nömrəli plomba ilə möhürləyir.

5.14. Hər nümunə müvafiq forma üzrə tərtib edilmiş jurnalda qeydiyyata alınır. Nümunə normativ sənədlərə əsasən müəyyən edilmiş müddət ərzində, dublikat isə bir il yarımlı ərzində saxlanılır.

5.15. Toxum nümunələrinin sınağı normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olaraq keçirilir.

5.16. Sınağın nəticələri sınaq protokolu ilə rəsmlişdirilir və sınaq laboratoriyasının rəhbəri tərəfindən imzalanır.

5.17. Sınaq laboratoriyasının rəhbəri tərəfindən imzalanmış sınaq protokolunun bir nüsxəsi sertifikatlaşdırma orqanlarına göndərilir, surəti isə laboratoriyada qalır.

5.18. Kənd təsərrüfatı bitki toxumlarının sertifikatlaşdırılması orqanı sort identifikasiyasının, sınaqların nəticələrinin əsasında toxumlara sertifikatı rəsmlişdirir və qeydiyyata alır.

5.19. Toxumların qarışığı partiyalarına sertifikat yalnız həmin partiyaya daxil olan bütün toxumların sort identifikasiyasının sertifikatları olduğu halda verilir. Bu zaman götürülmüş nümunələrin sınağının (göstəricilərin müvafiq normalara uyğun olduğunu təsdiqləyən) nəticələri nəzərə alınmalıdır.

5.20. Toxumlar qarışığına sertifikat verilmir. Həmin qarışığın tərkibinə daxil olan toxumlara verilmiş sertifikatlar qüvvədə qalır.

5.21. Sertifikatlaşdırma orqanı tərəfindən ərizəçiye toxum sertifikatı, bütün sertifikatlaşdırma xərcərinin ödənilməsini təsdiq edən ödəniş sənədinin surətini ərizəçi təqdim etdiyi halda verilir.

5.22. Sertifikatlaşdırma orqanı verdiyi sertifikatlar barəsində məlumatları toxum sertifikatı sisteminin Dövlət qeydiyyatına alınması üçün toxumların sertifikatlaşdırılması üzrə mərkəzi orqanına (TSMO) göndərilir.

5.23. Sertifikatın əsasında ərizəçi etiketkaya və ya müşayət sənədlərinə toxum partiyasının xüsusiyyətlərini daxil edir. Toxum partiyalarının nişanlanması qüvvədə olan normativ sənədlərə uyğun olaraq həyata keçirilir.

6. Sertifikatın qüvvəsi və əhatə dairəsi

6.1. Toxum sertifikatlaşdırılması orqanı tərəfindən toxum partiyasına verilmiş sertifikat və həmcinin sort identifikasiyası sertifikatı ölkənin bütün ərazisini əhatə edərək etibarlıdır.

6.2. Sertifikatlar verildiyi andan qüvvəyə minir və toxumlar üzrə normativ sənədlərdə müəyyən edilmiş müddət ərzində etibarlıdır.

6.3. Təftiş nəzarəti nəticəsində çatışmamazlıqlar qeydə alınarsa, o zaman həmin çatışmamazlıqların tam aradan qaldırılmışlığına qədər toxum partiyasına verilmiş sertifikatın və ya onun surətlərinin qüvvəsi dayandırılır.

6.4. Aşağıdakı hallarda sertifikatın fəaliyyəti müəyyən edilmiş müddətdən əvvəl ləğv oluna bilər:

- sertifikatlaşdırma xüsusiyyətləri üzrə normaların dəyişdirildiyi halda;

- təftiş nəzarəti zamanı götürülmüş nümunələr üzrə aparılmış sınaqların nəticələri əvvəlki nəticələrlə uyğun olmadığı halda.

Bundan əlavə, təftiş nəzarəti nəticəsində sınaq laboratoriyaları tərəfindən normativ sənədlərin və ya sınaqların aparılması metodiklərinin tələblərinə riayət olunmaması aşkar olunarsa sertifikatın qüvvəsi müəyyən edilmiş müddətdən əvvəl ləğv edilə bilər.

Sertifikatın ləğv olunması barədə məlumatlar Sistem üzrə Dövlət qeydiyyatında müvafiq düzəlişlərin aparılması üçün TSMO-nun nəzarətedici orqanların, ərizəçinin, istehlakçının nəzərinə çatdırılır.

6.5. Toxum partiyalarının keyfiyyət baxımından tərkibi dəyişdiyi hallarda ərizəçi sertifikatı verən sertifikatlaşdırma orqanına bu barədə məlumat verməlidir, həmin orqan isə sertifikatlaşdırmanın aparılması zəruriyyəti barədə qərar qəbul edir.

6.6. Sertifikatın surətləri sertifikatı verən sertifikatlaşdırma orqanı tərəfindən təsdiq edilir və qeydiyyata alınır.

7. Xarici ölkələrin sertifikatlarının qəbul edilməsi

7.1. Azərbaycan Respublikası ərazisinə toxumların idxalı zamanı beynəlxalq sertifikatlar qəbul edilir. Bununla yanaşı ixrac edən ölkələrin, TSMO ilə həmin ölkələrin sertifikatlaşdırma orqanları arasında müvafiq müqavilənin olması və həmin ölkələrin sertifikatlarının yerli sertifikatlarla yenidən rəsmiləşdirilməsi şərtilə, toxumların keyfiyyəti barədə sənədləri də qəbul edilir.

7.2. İxrac edən ölkələrin toxumların keyfiyyəti barədə sənədlərin yenidən rəsmiləşdirilməsi və sistem üzrə dövlət qeydiyyatına alınması toxumu idxal edən hüquqi və ya fiziki şəxs fəaliyyət göstərdiyi zonada olan sertifikatlaşdırma orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

7.3. Qeyd olunan sənədlərin mövcudluğu toxum partiyalarını təftiş nəzarətindən azad etmir.